

Tot bloei komen! Een vernieuwde Bibliotheek waar inwoners van Bloemendaal elkaar kunnen ontmoeten en zichzelf kunnen ontwikkelen

27 oktober 2023

De bezuinigingen in 2020 zijn een belangrijke aanleiding geweest om samen met Welzijn Bloemendaal te kijken of gezamenlijke huisvesting in de Bibliotheek Bloemendaal een mogelijkheid is om kosten te besparen - naast het genereren van synergie en toegevoegde waarde en het in samenwerking opzetten van bredere dienstverlening.

Sinds de zomer 2020 werken beide organisaties aan de realisatie om onder een dak de samenwerking tussen de organisaties verder te intensiveren en daarmee één plek te creëren voor de inwoners in Bloemendaal dorp. Ook het Wmo loket wordt in dit gezamenlijke pand ondergebracht.

Om deze brede maatschappelijke rol in te kunnen vullen, is het noodzakelijk de huidige bibliotheek te vernieuwen.

Wat ging er aan vooraf?

In de zomer van 2020 kreeg de Bibliotheek Zuid-Kennemerland een bezuiniging opgelegd van € 300.000,-. Dit zou betekenen dat een of meerdere vestigingen, zoals Bibliotheek Bennebroek en/of de ontwikkeling van een bibliotheekvestiging in het kader van Vitaal Vogelenzang, zouden moeten sluiten. De Bibliotheek heeft daarom een tegenvoorstel gedaan om de subsidie in een aantal jaren gefaseerd met € 135.000,- af te bouwen. Uiteraard zou deze bezuiniging ook gevolgen hebben; er zijn namelijk maar enkele knoppen waar je aan kan draaien om tot een aanvaardbare reductie van de kosten te komen. Het heeft consequenties voor de collectie en voor de inzet van personeel, namelijk meer zelfservice uren. In het voorstel is ook gesteld dat de kosten voor de Bibliotheek Bloemendaal dorp gehalveerd zouden moeten worden (vergelijkbaar qua grootte met de Bibliotheek Bennebroek). Met deze bezuiniging van € 135.000,- zou Bloemendaal in vergelijking met de 47 andere Noord-Hollandse gemeenten tot de groep van 15 gemeenten in Noord-Holland behoren die het minste bijdraagt per inwoner aan bibliotheken, namelijk €17,50 per inwoner.

In de loop van 2021 werd duidelijk dat de bezuiniging van € 135.000,- niet haalbaar was. Met een amendement in november 2021 van GroenLinks, CDA, PvdA en D66 werd de bezuiniging teruggebracht tot € 80.000,-. De gemeente Bloemendaal betaalt nu €23,28 per inwoner. De gemeente Hillegom betaalt €20,- per inwoner. Terwijl in de regio Haarlem, Heemstede en Zandvoort €26,- per inwoner bijdragen aan de bibliotheek.

Waar staan we nu?

1. Verbouwing en inrichting

Vanaf 2021 hebben we gewerkt aan een aantal scenario's om de vernieuwde bibliotheek te realiseren. Om zowel meerdere organisaties onder één dak te huisvesten als de toegevoegde waarde van deze samenwerking te bereiken is gekozen voor het middelste scenario, waarbij we de kantoren voor Welzijn Bloemendaal en het Wmo loket inbouwen en daarnaast de inrichting aanpassen voor de vernieuwing. Op basis hiervan zijn plannen verder uitgewerkt en gelden geworven. De fondsen hebben ruim bijgedragen (€160.000,-) voor de inrichting. Ook de gemeente Bloemendaal heeft een bedrag toegezegd vanuit de provinciale Coronamiddelen (€ 197.000,-) en vanuit haar eigen budget

(€ 168.000,-). De bijdrage vanuit de particuliere gevers (€ 16.000,-) bleef achter, ondanks verschillende acties die vanuit beide organisaties zijn ondernomen.

Prijsstijgingen

De Coronapandemie en de oorlog in Oekraïne hebben tot een enorme inflatie geleid en ook de krapte op de arbeidsmarkt leidt tot grote prijsstijgingen. De begroting van verschillende posten voor de vernieuwing hebben we aangepast op deze prijsstijgingen waardoor we keuzes moesten maken op functionaliteiten en uitvoering.

Op basis van het ontwerp is in de zomer van 2023 een budgetraming gemaakt door een ingenieursbureau. Dit is de basis voor het traject geweest voor de aanbesteding bij drie aannemers. Medio oktober werd duidelijk dat het goedkoopste (en kwalitatief beste) voorstel ruim twee maal hoger is begroot dan de budgetraming van het ingenieursbureau. Na bestudering blijkt dat er op enkele posten kan worden bezuinigd maar daarmee lossen we het gehele tekort niet op.

Het resultaat is nog een tekort op de verbouwkosten, dat niet kan worden gedekt door fondsen. Het tekort voor de uitvoering is begroot op €150.000,-. Wij vragen de gemeente Bloemendaal om een extra bijdrage van €150.000,- om de verbouwing te kunnen realiseren.

2.Toegankelijkheid, entree en mindervaliden toilet

De Werkgroep Toegankelijk Bloemendaal, de Wmo-raad en de wethouder hebben in een brief de Bibliotheek Zuid-Kennemerland en Welzijn Bloemendaal gevraagd om opnieuw naar de toegankelijkheid van de bibliotheek te kijken in het huidige ontwerp. De zorgen richten zich met name op de toegang voor en gebruik door mensen met een rolstoel, rollator of scootmobiel. In het huidige ontwerp voor de binnenzijde van de bibliotheek is rekening gehouden met de toegankelijkheid voor rolstoelgebruikers, met uitzondering van de MIVA eisen met betrekking tot het invalidentoilet. Het huidige toilet voldoet hier niet formeel aan, maar we hebben hier nooit klachten van bezoekers over ontvangen. Toch hebben we de bouwkundige aanpassingen en de vernieuwing van de inrichting van dit toilet inzichtelijk gemaakt in het kader van de toegankelijkheid. Deze aanpassingen vereisen een geschatte investering van € 20.000,-.

De Bibliotheek Bloemendaal en Welzijn Bloemendaal willen graag de entree aanpassen van de bibliotheek zodat mensen veel gemakkelijker dan nu het geval is de ruimte kunnen betreden en de zichtbaarheid wordt veel beter en aantrekkelijker. Deze aanpassing kon om financiële redenen niet worden meegenomen in het ontwerp. Met het oog op het verzoek van bovengenoemde partijen is berekend wat een nieuwe entree gaat kosten. De kosten hiervan zijn begroot op € 140.000,-.

In totaal inclusief de aanpassingen aan het toilet zijn de kosten € 160.000,-

Wij willen Stichting Bloemendaal Initiatief vragen om deze aanpassingen met betrekking tot de toegankelijkheid financieel te ondersteunen. Hierbij zal een bijdrage van de gemeente Bloemendaal ook noodzakelijk zijn, maar dat is uiteraard afhankelijk van de hoogte van de bijdrage van Bloemendaal Initiatief.

Het genoemde aspect in de brief van de aanwezigheid van invalideparkeerplaatsen bij de ingang van de Bibliotheek willen wij graag ondersteunen. Er is hier reeds overleg over tussen Welzijn Bloemendaal en de gemeente Bloemendaal.

3.Collectie

Voor een sluitende begroting heeft de Bibliotheek Zuid-Kennemerland bezuinigd op de collectie van Bibliotheek Bloemendaal. Dat betekent dat vanaf 2021 gestart is met het verkleinen van de collectie. Uiteraard houden de leden de mogelijkheid om door middel van reservering gebruik te maken van de

gehele collectie van ruim 370.000 banden van de Bibliotheek Zuid-Kennemerland. Tevens kunnen leden gebruikmaken van de E-collectie en luisterboeken van de online-bibliotheek.

Het originele voornemen was om 8.000 banden te handhaven.

Ook door het onderbrengen van Welzijn Bloemendaal en Wmo loket met kantoren en activiteitenruimte is minder ruimte beschikbaar voor de bibliotheekfunctie en de collectie. Uiteraard combineren we ook zoveel mogelijk functies zoals de activiteitenruimte, pantry etc.

Nieuw voorstel collectie

Op basis van de vraag vanuit de gemeenteraad om minder op de collectie te bezuinigen, doen we het voorstel om 10.000 banden te handhaven, dit is 25 % meer dan het originele voorstel van 8.000 banden.

Om deze grotere collectie te behouden voor Bloemendaal dorp is een eenmalige investering van € 5.100,- noodzakelijk.

4.Tekort exploitatiesubsidie

De exploitatiebegroting 2024 uitgaande van de verkleinde collectie van 8.000 banden van de Bibliotheek Bloemendaal laat een tekort zien van € 35.700,-. Door het inzichtelijk maken van de kosten per gemeente (sinds 2022) is duidelijk geworden dat Bloemendaal, zoals eerder gesteld in deze notitie, structureel minder bijdraagt dan de kosten van de drie vestigingen. De gemeenten Haarlem, Heemstede en Zandvoort dragen structureel meer bij.

Indexatie

Het is tevens van belang dat de indexatie op peil blijft. Voor 2023 bedroeg deze 4 %, voor 2024 wordt nu gerekend op 5%. Indien de subsidie met een lager percentage wordt geïndexeerd, dan wordt het tekort van € 35.700,- nog groter met als gevolg dat de dienstverlening ieder jaar minder wordt. De gemeente Bloemendaal heeft voor 2023 een indexatie toegekend van 2,3 %. Het stemt ons positief dat het voorstel door de wethouder wordt gedaan om de indexatie voor 2024 te verhogen.

SAMENVATTEND

De Bibliotheek Zuid-Kennemerland en Welzijn Bloemendaal vragen de gemeente Bloemendaal om:

1. Extra bijdrage van €150.000,- om de verbouwing te kunnen realiseren.
2. Afhankelijk van de bijdrage van Stichting Bloemendaal Initiatief een bijdrage voor de bevordering van toegankelijkheid, entree en toilet.

De Bibliotheek Zuid-Kennemerland vraagt de gemeente Bloemendaal om:

3. Eenmalige investering van € 5.100,- om de collectie van de Bibliotheek Bloemendaal op 10.000 banden te kunnen behouden.
4. Eenmalige investering op het tekort op de exploitatie van de Bibliotheek Bloemendaal in 2024 van € 35.700,-
5. Indexatie op de exploitatiesubsidie 2024 van 5 % te beschikken.

Financiering in relatie tot zorgplicht

Vanaf 1 januari 2025 gaat de zorgplicht voor bibliotheken door gemeenten in. Een wettelijke regeling voor gemeenten waarvoor het Rijk € 3,- per inwoner structureel extra bijdraagt. Voor Bloemendaal betekent dit € 71.766,- per jaar extra. Dit biedt ruimte om vanaf 2025 in ieder geval het exploitatietekort op te vangen en extra te investeren in collectie.